

26. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Dan 3,31.29.30.43.42

Všechno, co jsi nám učinil, Bože, v pravdivém soudu jsi učinil. Zhřešili jsme totiž a neposlouchali jsme tvá přikázání. Ale dej slávu svému jménu a jednej s námi podle množství svého milosrdenství.

Uvedení do bohoslužby A

Křesťanství je náboženství paradoxu. Co to je paradox? Je to pohled z nezvyklého úhlu, takže vidíme věci nově. Brání zevšednění a navyklosti. Učit se žít jako křesťan znamená: dívat se na sebe a věci kolem sebe stále nově, znamená učit se být stále více člověkem. I dnes se máme v zrcadle Božího slova na sebe podívat novým pohledem. Ohlédněme se na svůj uplynulý týden, vyznejme a litujme, čím jsme narušili Boží obraz v sobě.

Uvedení do bohoslužby B

Dnes nás Boží slovo učí snášlivosti. Proto se hned na počátku naší bohoslužby s velkou pokorou odřekněme povýšené nesnášlivosti a jako hříšníci poprosme za odpuštění.

Nebo:

Při každé mši svaté nám zaznívá eucharistická modlitba. V ní je naše díkyvzdání, vyjádřené zvláště prefací: Kněz jménem veškerého svatého lidu oslavuje Boha Otce a vzdává mu díky za celé dílo spásy nebo za jeho určitou část podle různého charakteru dne, svátku či doby. Po prefaci se celé shromáždění připojuje k nebeským zástupcům a zpívá Svatý, Svatý, Svatý; tato aklamace, toto zvolání je součástí eucharistické modlitby, pronášejí ji všichni společně s knězem. Bylo by škoda mlčet tam, kde máme spojit svůj hlas s hlasem celé Církve, i té vítězné! Znovu si uvědomujeme, že liturgie celé mše je dialogem a že slovo každého účastníka má svůj velký význam.

Uvedení do bohoslužby C

Nedělní shromáždění v kostele nás zase chce vést k zamyšlení nad sebou, nad svým životem. My to občas děláme, ale díváme se na sebe po svém, očima svých návyků. Boží slovo nás vede k pohledu Ježíšovým očima podle Kristovy vůle. Obraťme se k němu s pokornou prosbou za odpuštění všeho sobectví.

Nebo:

Dneska už je nám jasné, že nelze oddělovat slavení eucharistie a modlitbu od života. Nejsme křesťany jenom v kostele. Pravá zbožnost se realizuje a ověřuje v každodenním životě. I mše svatá je výrazem dokonalé lásky a zároveň pomocí pro nás, abychom účinně milovali naše bratry a sestry.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, ty ukazuješ svou všemohoucnost nejvíce tím, že se smilováváš a nenecháváš nás bez pomoci; posiluj nás svou milostí, abychom vytrvale usilovali o dosažení toho, co nám slibuješ, a došli do nebeské slávy. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Prorok Ezechiel nám v dnešním čtení dosvědčuje, jak se už ve Starém zákoně lidé hádali s Bohem: Pro sebe chtějí všechnu Boží mírnost, pro své nepřátele všechnu Boží přísnost. Nesmýšlíme my také tak?

1. ČTENÍ Ez 18,25-28 *Jestliže se zločinec odvrátí od svých zlých skutků, sám sebe zachrání.*

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin:

„Říkáte: ‚Pán nejedná správně!‘ Slyšte tedy, izraelský dome! Je to mé jednání, které není správné, nebo spíš vaše? Jestliže spravedlivý opustí svou spravedlnost a páchá nepravost a zemře, zemře pro nepravost, které se dopustil.

Jestliže se však zločinec odvrátí od svých zlých skutků, které spáchal, a jedná podle práva a spravedlnosti, sám sebe zachrání. Neboť proto, že se bál a odvrátil od všech svých nepravostí, které spáchal, jistě bude živ a nezemře.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 25,4-5.6-7.8-9 **Odp.: 6a**

Odp.: Rozpomeň se, Hospodine, na své slitování.

Ukaž mi své cesty, Hospodine, a pouč mě o svých stezkách. Veď mě ve své pravdě a uč mě, neboť ty jsi Bůh, můj spasitel, nepřestávám v tebe důvěřovat.

Odp.

Rozpomeň se, Hospodine, na své slitování, na své milosrdenství, které trvá věčně. Nemysli na hříchy mého mládí, na má provinění, pamatuj na mě ve svém milosrdenství pro svou dobrotivost, Hospodine!

Odp.

Hospodin je dobrý a dokonalý, proto ukazuje hříšníkům cestu. Pokorné vede k správnému jednání, pokorné učí své cestě.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Jsme křesťané. Máme tedy smýšlet a jednat jako Pán Ježíš. Jak to je smýšlet jako Pán Ježíš - to nám říká svatý Pavel.

2. ČTENÍ Flp 2,1-11 *Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři a sestry!

Jestliže je u vás trochu křesťanské snahy druhé těšit, trochu láskyplného povzbuzení, nějaké duchovní společenství a trochu srdečné účasti, dovršte mou radost tím, že budete stejně smýšlet, že vás bude všechny pojít jedna láska, že budete svorní a jednomyslní. Nic nedělejte z hašteřivosti nebo touhy po prázdné slávě, ale z pokory ať každý z vás pokládá druhého za lepšího, než je sám. Nikdo z vás ať nehledí jenom na vlastní prospěch, ale i na prospěch druhých.

Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš: ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 10,27

Aleluja. Moje ovce slyší můj hlas, praví Pán, -
já je znám a ony jdou za mnou. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

V evangeliu se nás Pán Ježíš ptá, zda my také patříme k lidem, co ochotně všechno slíbí, a pak skutek utek. Nebo se podobáme spíš tomu druhému z podobenství?

EVANGELIUM Mt 21,28-32 *Litoval toho a šel. Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu:

„Co soudíte o tomto případě: Jeden člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl mu: „Synu, jdi dnes pracovat na vinici.“ On odpověděl: „Mně se

nechce', ale potom toho litoval, a přece šel. Přistoupil k druhému a řekl totéž. Ten odpověděl: „Ano, pane“, ale nešel. Který z těch dvou vykonal otcovu vůli?“

Odpověděli mu: „Ten první.“

Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám: Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království. Přišel k vám Jan, aby vám ukázal správnou cestu, ale neuvěřili jste mu. Celníci však a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, a přece ani potom jste se nezměnili a neuvěřili jste mu.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ŘEKNI BOHU ANO !

„Škoda, že nejsem konvertita,“ říkal jeden chlapec, když viděl, jak ti, co se dostali k víře později, teď jsou horlivější a víry si velice váží. Zažili, jaký nový elán, jakou radost ze života jim přineslo uvěřit v Krista a modlitba k Duchu svatému. My, kteří vyrůstáme ve víře od dětství, bereme všechno se samozřejmostí, nás už nic neudiví ani nepřekvapí. Jsme často jako ten druhý syn z evangelia, který sice velmi ochotně řekl Bohu ano, ale teď vůli Boží moc pohotově neplní. Zatímco konvertité napřed k Bohu říkali ne, byli nevěřící, ale pak se z nich stali horliví křesťané.

Původně Ježíšovo podobenství o dvou různých synech mířilo proti náboženským vůdcům v Jeruzalémě. Vyhlášovali se za strážce zbožných tradic, a proto se stavěli proti všem náboženským reformám. Ale jejich zbožnost byla jen vnější, do chrámu chodili spíše dělat kšefty, než se modlit. Ježíše jako novotáře odmítali. Byli jako druhý syn, co ústy říkal ochotně ano, ale dál nic. I nás ohrožuje tohle nebezpečí druhého syna, nebezpečí zbožné rutiny, že k víře snadno říkáme ano, ale podle ní žít se nenamáháme. A je moc dobré, když se ve farnosti objeví nějaký ten první syn, konvertita, kterému dalo práci, než k víře dospěl, ale zato teď bere Ježíšovo evangelium doopravdy.

My všichni musíme čas od času usilovat o takovou konverzi, o oživení lásky mezi námi, jak k tomu nabádá v dnešní epištole svatý Pavel: „Jestliže je ve vás aspoň trochu křesťanské snahy, dovršte mou radost tím, že budete svorní a jednomyslní. Nic nedělejte z hašteřivosti nebo z touhy po slávě. Nikdo z vás ať nehledá jen vlastní prospěch, ale také prospěch druhých. Mějte v sobě to smýšlení, jaké měl Kristus Ježíš.“ To je podoba obrácení, konverze, ke které i nás Pán Ježíš zve podobenstvím o dvou bratřích. Kterýsi moudrý učitel křesťanského života to řekl takto: „Velká vina člověka, to nejsou hříchy, kterých se dopustil. Velká vina člověka je v tom, že se v přítomné chvíli může obrátit, napravit a že to neudělá.“

Pán Ježíš řekl, že naše řeč má být ano, ano - ne, ne. Jednoznačná. Žádné, ano-ale, ne-ale. Kdo chce být Ježíšovým učedníkem, neokouzlí Pána pěknými slovíčky a ochotným mluvením. Na to je potřeba něco více: ochotné následování Ježíše činy v Duchu a v pravdě. Bylo už mnoho lidí, kteří řekli Ježíši ANO, ale

postupem života se z ANO stalo ANO, ALE. To pak se ti lidé přestávali modlit, napřed ráno, pak i večer. Pak se jim začalo zdát, že není potřeba běhat každou neděli do kostela. Oni přece věří v Boha, to ano, ale přece nejsou žádní fanatici. Pak začali být nervózní: Nejprve jim začali jít na nervy lidé v práci, pak i jejich nejbližší, domácí. A jak tahle cesta všech těch „ale“ končí? Nakonec člověk začne být protivný sám sobě. A ejhle, o jednoho rozvráceného neurotika zase víc.

Řekneš dnes Pánu Ježíši konečně své Ano bez všech ale? Jsi tu dnes v kostele. Slyšel jsi, co ti říká Boží slovo. Slyšíš v tom Ježíšovo pozvání: „Já jsem si tě sem dnes přivedl, abych Ti znovu nabídl své přátelství. Přijmeš je? Měj rád bližního: v něm k tobě přicházím já, Ježíš. Jdi a pracuj na mé vinici. Pomůžes tak měnit svět k lepšímu.“ My se pořád trochu bojíme říci Bohu své ANO bezpodmínečně, bez všech ale. Jak jinak zní výpověď Božího Syna o lásce nebeského Otce. Otce, který nikoho schválně netrápí, nikoho nepokouší. Nikoho a nikdy. Bůh je jen láska. Jen dobro vychází od něho. Podává ruku na pomoc ve svém Synu. Svítí na cesty života svým Duchem. Bůh je láska. Tak je to. Kdybychom si toto domysleli, nebáli bychom se vydat životem po cestě, kterou je Ježíš ve světle Ducha svatého.

Ježíš musel už svým současníkům poukazovat na nesprávnost představ o přísném Bohu. U svatého Matouše čteme: „Vždyť, kdo je mezi vámi takový, že dá vlastnímu synovi kámen, když ho prosí o chléb? Nebo když poprosí o rybku, že mu dá hada? Jestliže tedy vy, lidé zlí, dovedete dávat svým dětem dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá dobré věci těm, kteří se k němu obrátí.“ Nebojme se přijmout a uznat Boha za Pána svého života. Jeho láska je něžnější, než všechna láska lidská. Škrtněme tu teď, dnes, všechna zla a řekněme k Boží lásce své ANO.

DVA BRATŘI V NÁS

„Co soudíte o těch dvou bratřích?“ Tak se nás ptal Pán Ježíš. Mohl mluvit ještě o třetím bratru, který pokaždé řekne nepůjdu a také nejde, ale takoví zlí paličáci snad mezi námi nejsou. Mohl mluvit i o čtvrtém, který pokaždé řekne půjdu a vskutku pokaždé běží a úkol pokaždé vzorně udělá. Takových čítankových hodných Fridolínů mezi námi asi také moc není. Ale v každém z nás je ten nebo onen z těch dvou brášek, o kterých Pán Ježíš mluvil. A ve většině z nás je něco z obou zároveň, jak kdy jsme naložení. Ten první, co říkal ochotně ano - ano, ale pak nešel nikam, ten v nás často zbrkle a horlivě ledaco naslibuje a ani neuváží, zda je to vůbec možné splnit. A pak se za námi vleče slib, závazek či povinnost, se kterou si nevíme rady. A to je ošklivé. Nebo jindy slíbíme, abychom měli od žadatele pokoj, abychom se zbavili jeho naléhání. Splnit slib se nám pak nechce a odkládáme to. A to je také ošklivé.

Ten druhý bratr v nás, co napřed řekl nepůjdu, ale potom šel, toho také známe. Když slyšíme, co se po nás chce, co nám někdo ukládá, všechno se v nás

vzepře nechutí: Nebudu, nepůjdu, neudělám! Co pořád jen já, ať to udělá někdo jiný! Ale pak se v nás přece jen ozve hlas svědomí a ten tu nechut' přemůže. Jdeme a uděláme. Tak by to mělo být pokaždé, protože v tom je láska. Ne v pěkných slovech, v citech, ale v činech. Vzpomínám, jak to často bývá v leckterém domě s vámi, děti. Tatínek přišel z práce, synek ho chytne kolem krku: „Tati, to jsem rád, že jsi doma.“ Tatínek mu řekne: „Tak mi skoč pro cigarety.“ „Kdepak, tati, já nemůžu, musím si dokreslit aeroplán.“ Řekněte sami, co má pak za cenu taková líná láska.

Ještě jednoho si všimněte: Před chvílí jsem říkal, že se v člověku ozve hlas svědomí. Co je to hlas svědomí? Je to schopnost rozeznávat, co je dobré a co je zlé. Už malé dítě to umí. Je na něm dobře poznat, když něco vyvede: Ví, že se to nesmí, je zahanbené. Ten hlas je v hlubinách lidské duše. Člověk si ho sám nedal, ten dal do lidské duše sám Stvořitel. Často je nám ten hlas i nepříjemný, protože nás stále vybízí, abychom dělali, co je dobré, a to se nám pokaždé nechce. Je-li naše lenost nebo špatnost příliš velká, pak dokáže svědomí přehlušit. Tak na tom byl ten bratr, co slíbil a nešel. Někdy svědomí nezvítězí hned, ale když je dobrá vůle, přece pomalu dokáže přemoci lenost nebo zlost. To je případ bratra, který napřed odmlouval, ale pak šel. Celý život se musíme učit, abychom slibovali jen tolik, kolik můžeme udělat. A abychom udělali, co jsme slíbili. Aby skutek neutek. Raději slibujme méně, ale co slíbíme, dodržme: Mluvky a podvodníky poznáš podle nesplněných slibů. Kristovy učedníky poznáš podle toho, že slovo dodrží.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Patří to už k povaze člověka, že stále něco nově začínáme a stále něčeho zanecháváme. Poprosme o pomoc Ježíše, který je naším vůdcem na cestě života:

At' se dovedeme uchránit od lhostejnosti ve víře.

Mocní ve světě politiky až upřímně usilují o mír ve světě.

Naši školáci at' si najdou čas na svou bohoslužbu.

Naše mládež at' pomůže liknavým, aby se všichni přidali k výchově své osobnosti k dospělosti.

At' je nám všem nedělní shromáždění v kostele chvílí radostného společenství.

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Pane Ježíši, chceme se podílet na nedělní bohoslužbě tak, aby nám byla chvílí radostného setkání s tebou, abychom tu vždy znovu prožívali největší příběh lásky s tebou, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Na falešné horlivosti mladého Jozua se dnes máme naučit, že nikdo si nemůže dělat monopol, že jen on ví všechno nejlépe, jak co Pán Bůh míní, co je Boží vůle. Bůh propůjčuje svého svatého Ducha, komu chce.

Nebo:

Reptání izraelského lidu na poušti vyvolává Mojžíšovu skleslost a beznaději: nemá už sílu vést tento lid. Hospodin proto zmocňuje ke službě vedení dalších sedmdesát starců a ti mají nést břímě vedení spolu s Mojžíšem.

1. ČTENÍ Nm 11,25-29 *To tak žárlíš kvůli mně? Kéž by Hospodin udělal z celého národa proroky!*

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin sestoupil v oblaku a mluvil k Mojžíšovi; vzal z ducha, který spočíval na něm, a dal ho sedmdesáti mužům starcům. Když na nich duch spočinul, dostali se do prorockého vytržení, ale později se to už nestalo. Dva muži z nich zůstali v táboře, jmenovali se Eldad a Medad. I na nich spočinul duch, neboť byli mezi těmi, kdo byli písemně určeni. Nevyšli však ke strážnímu úmluvy a dali se do prorokování v táboře.

Tu přiběhl jeden chlapec a oznámil Mojžíšovi: „Eldad a Medad prorokují v táboře.“ Jozue, syn Nunův, Mojžíšův služebník od mládí, řekl: „Pane můj, Mojžíši, zabraň jim v tom!“ Mojžíš mu odpověděl: „To tak žárlíš kvůli mně? Kéž by Hospodin udělal z celého národa proroky, kéž by dal Hospodin spočinout svému duchu na nich!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 19,8.10.12-13.14 **Odp.: 9a**

Odp.: Hospodinovy předpisy jsou správné, - působí radost srdci.

Hospodinův zákon je dokonalý, občerstvuje duši, - Hospodinův příkaz je spolehlivý, - nezkušenému dává moudrost.

Odp.

Bázeň před Hospodinem je upřímná, trvá navěky, - Hospodinovy výroky jsou pravdivé, - všechny jsou spravedlivé.

Odp.

Tvůj služebník si na ně dává pozor - a velmi bedlivě je zachovává. - Kdo však pozná každé pochybení? - Očist' mě od chyb, jež jsou mi skryty!

Odp.

Chraň svého služebníka před zpupností, - ať mě neovládne! - Pak budu bez úhony - a vyvaruji se velkého hříchu.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý Jakub dnes kárá ty, kdo lpí na majetku, kdo šetří proto, aby jen hromadili peníze. Neplatí to také i o nás?

Nebo:

Tvrdá Jakobova slova v duchu starozákonních proroků nejsou zaměřená proti bohatým všeobecně, ale spíše proti bohatým, kteří nedbali o chudé, utiskovali je a využívali. Jedná se vlastně o odsouzení chtivosti, která vede k sobeckému užívání si a netečnosti vůči druhým.

2. ČTENÍ Jak 5,1-6 *Vaše bohaté zásoby hnijí.*

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Nuže tedy, vy boháči: plačte a naříkejte nad strastmi, které na vás přijdou. Vaše bohaté zásoby hnijí a vaše šatstvo rozežírají moli. Vaše zlato a stříbro rezaví, a ten rez bude svědčit proti vám a stráví vaše tělo jako oheň. Hromadili jste si majetek i v tyto poslední dny.

Ale mzda, o kterou jste ošidili sekáče, kteří vám požali pole, ta mzda křičí a křik vašich ženců pronikl k sluchu Pána zástupů. Na zemi jste hýřili a oddávali se rozkoším, krmili jste se i tehdy, když už-už nastávala řež. Odsoudili jste spravedlivého a připravili ho o život - a on se vám nebrání.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Srov. Jan 17,17b.a

Aleluja. Tvé slovo, Pane, je pravda; -
posvěť nás pravdou. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Dnešní evangelium bývá nazýváno ekumenickým. Z něho se inspirovali Otcové druhého vatikánského koncilu. Boží pravda není jen výsadou některých. Bůh působí dobro i skrze ty, kdo jsou mimo Církev. Všichni lidé na světě, kteří usilují o dobro, jsou naši bratři a sestry.

Nebo:

Pán Ježíš rozšiřuje pohled učedníků, aby neviděli pouze svoji vlastní skupinu: ke Kristu patří i ten, kdo není ve stejné skupině jako oni. Tím Ježíš odbourává veškeré sektářské a elitářské smýšlení učedníků.

EVANGELIUM Mk 9,38-43.45.47-48 *Kdo není proti nám, je s námi. Svádí-li tě k hříchu tvá ruka, usekni ji.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jan řekl Ježíšovi: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem.“

Ježíš však řekl: „Nebraňte mu! Přece žádný, kdo ve jménu mém vykoná zázrak, nemůže tak hned o mně mluvit špatně. Kdo není proti nám, je s námi.

Kdokoli vám podá číši vody proto, že jste Kristovi, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu.

Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře.

Svádí-li tě tvá ruka, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez ruky, než abys přišel s oběma rukama do pekla, do neuhasitelného ohně. Svádí-li tě tvoje noha, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez nohy, než abys byl s oběma nohama uvržen do pekla. Svádí-li tě tvoje oko, vyloupni ho! Lépe, abys vešel do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ nehyne a oheň nehasne.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

NEHLEDEJ BOHATSTVÍ SVĚTA, NÝBRŽ KRÁSU SVĚTA

Děti, také si rády hraje s představou, co byste dělali, kdybyste byli bohatí? Mnohý malý chlapec často si krásy bohatého světa malují ve své fantazii: jaký dům by si postavili, jaké šaty, jaké hostiny, jaké auto: to by byl krásný život, to by člověk byl šťastný! Hlavně mít hodně peněz. Teprve v dospívání mnohý pochopí, že má pravdu svatý Jakub, když je jiného mínění o životě boháčů: Je to život k pláči: jejich zásoby zplesniví a shnijí, jejich peníze také zplesniví a shnijí, protože pozbudou cenu stoupající drahotou. Ke štěstí nestačí vydělávání peněz, když je člověk neumí účelně používat. Někteří lidé si dětinský názor na hromadění peněz zachovávají po celý život.

Stařenka Bohatá měla už 75 let a na setkání si kdekomu stěžovala, jak ji bolí v kříži, jak jí loupe v kloubech. Ale běda, když jí někdo na to řekl: „Tak už zůstaňte doma, přestaňte už chodit na to pole,“ to byl její nepřítel. Její spolupracovnice si stěžovaly, že musí dělat za ni. Ale vedoucí si nechtěl rozhněvat stařenčiny příbuzné, a tak ji nechával chodit do práce dál. Pokoušel se tu pomoci i kněz: „Už vás to zmáhá, nechte toho, starejte se o vnučata, pěstujte si zahrádku, uklízejte kostel!“ Ale ani ten nepochodil. „Já už toho pole nechám, ráda nechám, ale až budu mít na knížce rovných 100 000 korun. To jsem si vždycky přála. Kdybych tak měla sto tisíc. A já je opravdu budu mít, už brzo!“ Brzo měla, ale funus. V letním úpalu se svalila na poli. Příbuzní neběželi za

staženkou na pole, ale do její chaloupky hledat vkladní knížku. Našli ji, ale brzo se o ni přestali prát: Byla na heslo a nikdo je neznal.

Proč ta babička žila po celý život jenom v hadrech? Ta babička se celý život jen dřela, k čemu to? Ta babička myslela celý život jen na vydělávání peněz, a proto žila nadarmo. Úmrtní rubáš nemá žádné kapsy. Touha po hromadění peněz nevede jen ke zplanění a prázdnotě života jako u babičky Bohaté. Vede často i ke zkažení života, k rozvrácení charakteru. Kdo pracuje jen kvůli penězům, ten brzo bude dělat všechno za peníze a stane se nástrojem jakékoli špatnosti, jen když za to dostane zapláceno. Zlým boháčem není člověk proto, že vlastní peníze, ale proto, že peníze vlastní jeho. Křesťan se nenechá oslnit leskem peněz, protože vidí bídu těch, kdo penězům otročí. Křesťan ví: lidé mne mohou připravit o všechno, krom toho, co rozdám.

Ale co to pomůže, když já, ty, když nás pár se nenechá ovládnout chtivostí peněz. Svět se nezmění. Tohle je jedno nebezpečné pokušení, které nám může pokazit chuť k vymanění z nadvlády peněz. Je to falešný postoj podle hesla „všechno nebo nic“. Protože nemohu změnit celý svět, celou lidskou společnost, nebudu se pokoušet změnit ani sebe. Sám nic nesvedu, marně bych se pachtil, bylo by to zbytečné. Ale světcí Církve ukazují, že tomu tak není. Svatý Václav stál se svým opravdovým křesťanstvím ve své době proti pohanské hamižnosti a hmotářství celkem sám. A přece jak mocná duchovní síla vzešla z jeho života: pro celý národ, na celá staletí. Svatá Terezie Ježíšova stála ve svém klášteře zcela osaměle proti zabydlenému pohodlí, které se nezajímalo o nic mimo zdi kláštera. A přece její život povzbudil tisíce jiných k nezištné službě bližním. Takové vzory máme ve všech světcích Církve. Máme se od koho učit. Ovšem, nesmíme čekat, že změníme svět kolem sebe hned, napoprvé, naráz. Ani Pán Ježíš nezměnil svět najednou. Dělal klidně to, co ten den a v tu hodinu udělat mohl.

Nakonec líbeznou historiku o duchu chudoby ze života svatého Františka: Příběhla k němu chudá vdova a prosila o pomoc. „Co bychom jí mohli dát?“, ptá se František bratra Pietra. Bratr říká: „Nemáme v celém domě vůbec nic. Nevím, z čeho dnes uvařím večeři. Jediný náš majetek je Bible, ze které si společně každý den čteme.“ Tenkrát před vynálezem knihtisku byla Bible velmi cenným majetkem. Svatý František si povzdechl a říká: „Tak jí dej tu Bibli. Ať ji prodá a bude mít na jídlo pro děti. Jistě se Bohu líbí víc, když splníme, co se v ní přikazuje, než kdybychom si v ní jen nábožně četli.“ Jak jsme si to říkali na začátku bohoslužby? Nepatří nám bohatství světa, ale patří nám krása a radost světa. Vidíte: Duch křesťanské chudoby vede přece jen k bohatství, k bohatství duchovnímu.

ZÁVIST A BEZOHLEDNOST

Když si řeč dnešního evangelia přemyslíme do představ našeho dnešního života, vyznívá nám z ní trojí napomenutí: Nebud' závistivý! Nebud'

bezohledný! Budme snášenliví! „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu, ale není tvým učedníkem! Zakaž mu to!“ Nic zlého nedělal ten člověk, naopak, zastával se dobra, bojoval proti zlu, v biblické mluvě vyháněl zlé duchy, a přesto to apoštolům vadí. Jen oni mají právo tyhle věci dělat, jen oni a nikdo jiný! Už na prvních stránkách Bible je závist příčinou první vraždy: Kain záviděl Ábelovi úspěchy v živočišné výrobě. Tohle smýšlení je často i v nás. Jen my jsme hodní, slušní a správní lidé, my katolíci, my věřící. A ti, co s námi nechodí do kostela, ti jsou špatní. Pán Ježíš nás dnes učí, že to není jeho smýšlení, že to není v jeho duchu, když tak smýšlíme. I mimo Církev lze najít hotové divy lásky k bližnímu, i v jiných křesťanských církvích lze najít pravou zbožnost a svatost, i mezi pohany jsou lidé ušlechtilí a čestní, ochotní podat vodu žíznícímu a přiodít nahého. Po těchto smířlivých a krásných slovech zaměřených mimo křesťanské řady, Pán Ježíš jako by v dnešním evangeliu změnil tón v pravý opak. Ozývá se najednou tvrdě: běda vám! Proti komu to tak brojí? „Kdo by svedl ke hříchu jednoho z maličkých, tomu by bylo lépe, aby si dal na krk mlýnský kámen a vrhl se do vody! Běda tomu, skrze koho pochází pohoršení!“ Možná si řekneš: Tak tohle se mne netýká! Já děti vychovávám, já je nekazím!

Jenže my ponejvíce kazíme děti, když si to nejméně uvědomujeme, svým špatným příkladem, svým špatným jednáním. Lžeme před nimi, hádáme se před nimi, pomlouváme se. Ale ani o přímé kažení není nouze. V anketě se ptali: Kde jsem se naučil pít? Tuto otázku dávali mladým alkoholikům. Prvenství měla nejneuvěřitelnější odpověď: Doma! Na druhém místě bylo: V práci. Na třetím stálo: V partě. Člověk by si myslel, že mladí se učí pít jen v partě. Jak se doma učí pít? Poslechněme odpovědi alkoholiků: K nám domů přišla návštěva, něco se slavilo, připíjelo se. Dávali mi, abych si také lízl, abych ochutnal. Ochutnával jsem tak dlouho, až mi zachutnalo... V práci se slavily narozeniny každého, každý dal lahvičku. A ten byl větší kabrňák, kdo víc snesl, kdo více vypil. Tak jsem se snažil. V partě, ve společnosti, však to znáte, jak to chodí. Cigaretu je možno odmítnout s tím, že nekouřím, třebaže se i tady najdou zarytí, kteří jsou přesvědčeni, že když kouří oni, musí kouřit i každý kolem. Ale cigaretě se ubránit dá. Zkuste se však ubránit nabízené štamprdli či sklenici vína. Budou se na vás dívat jako na náměsíčníka, který chce kazit partu. Budou tak dlouho nutit až vy uhnete: „Do dna, do dna...!“ A při tom jednom nezůstane. Tož se pije až si člověk na to zvykne... Když se vypravuje někde ve společnosti, jak se včera tam a tam mazala deka, zní to bohatýrsky. Když to vypravuje mladistvá troska na alkoholické záchytné stanici, už to tak parádně nezní.

Ale vraťme se k dnešnímu evangeliu, co nám Pán Ježíš říká: „Pokouší-li tě ke zlému tvá ruka, usekni ji a odhoď od sebe!“ Pán Ježíš chromé ruce uzdravoval, slepým zrak otevíral, zná tedy moc dobře cenu zdravého těla, zvláště zraku. A přece tu říká, že jsou ještě větší a důležitější hodnoty v lidském životě, než zdravá ruka, zdravé oko. Že je řád hodnot: Tělesné zdraví je důležité, ale věci Božího království, snášenlivosti a lásky, ty jsou důležitější. Kdo ztratil

lásku, ztratil více než ruku, než vlastní oko. „Lásky však kdybych neměl, nic nejsem,“ rozvádí tuto myšlenku později svatý apoštol Pavel. Nepohoršuj se nad bližním, že má jiné záliby, jiné názory, že jde jinou cestou. Nechtějme mít vždy pravdu, nevnucujme svou pravdu. Musíme tedy brát vážně i toto slovo Pána Ježíše: Lépe je pro člověka přijít do nebe s jedním okem, než si zachovat obě oči, ale vidět s nimi peklo: tj. ztratit smysl života, ztratit Boží a lidskou lásku. Když přišel kterýsi kaplan, začátečník po vysvěcení, na první štaci, říkal mu starý, zkušený kněz: „Největší trápení nebudeš mít s hříšníky, ale se spravedlivými. S hříšníky je to snadnější, ty můžeš vyzpovídat, přivést na správnou cestu, obrátit. Ale spravedliví, ti budou chtít obrátit tebe.“ A tak si, my hříšníci, zapamatujme trojí poučení z dnešního evangelia: Nebuďme závistiví. I mimo naši Církev působí týž Duch svatý, jako v nás. Nebuďme bezohlední a nedávejme špatný příklad. Buďme snášenliví. Nevnucujme nikomu svou pravdu. Děti možno vychovávat, dospělé nutno už jen milovat!

NEJTĚŽŠÍ CHOROBY MANŽELSTVÍ

Jak ve starozákonním čtení, tak i v evangeliu se dnes mluví o žárlení. Lidé na sebe zřejmě žárlili už v dobách Mojžíšových i v dobách Ježíšových. Žárlí i v dobách našich. Když vás dnes chci upozornit na nejtěžší choroby manželského soužití, musím žárlivost označit za jednu z chorob nejbolavějších. Když dva mladí lidé spolu chodí, jeví se nezkušené dívce projevy žárlivosti jako důkaz jeho velikánské lásky a lichotí jí to. Ale po svatbě jí brzo začne jít na nervy, že se nesmí na nikoho podívat, usmát, popovídat si. Chorobný žárlivec nesnáší kolem své ženy nejen muže, ale ani její přítelkyně, její práci, její záliby. A kdyby se všeho vzdala kvůli klidu, ani to nepomůže. Žárlivec bude řídit i pro hypotetická provinění: „Jak ty bys vyváděla, kdybys mohla!“ Taková žárlivost otráví sebevětší lásku, zničí sebekrásnější vztah. Co s tím? Kdo objeví sklony k chorobné žárlivosti u partnera ještě před sňatkem, má ho opustit, i kdyby svatební koláče byly už napečené. Kde se žárlivost projeví až po svatbě, marně se potrefení ptají: „Jakým způsobem odnaučím manžela žárlit?“ Jediná odpověď totiž zní: „Žádným způsobem to nesvedeš ty. Buď se tomu odnaučí on sám, nebo musí za odborníkem, který se ho pokusí vyléčit, bude-li žárlivec mít k tomu vůli a odhodlání. Někdy se to odnaučování podaří. Ty mu pomůžeš leda tím, že se nebudeš pokoušet zapřísahat ho o své věrnosti. Jeho žárlivost totiž s tvou věrností či nevěrou nijak nesouvisí. Ale dáš mu tvrdě ultimátum: „Buď toho žárlení necháš sám. Nebo se jdi léčit. Nebo se rozvedeme. To je trojí možnost. Jiná není. Vyber si!“

Žárlivost se zahnízdí v člověku už kdesi v dětství tam, kde je dítě středem pozornosti celého domu, kde se s ním všichni neustále zabývají. A také tam, kde vidí v dětství projevy žárlivosti mezi svými rodiči. Měli bychom v této souvislosti hovořit i o dalších projevech nedospělosti a nevyrovnanosti mladých lidí, které v době známosti nebyly objeveny, a teď ohrožují vztah těch dvou:

Nezralost povahy, která je dosud dětinská a u ničeho nevydrží; a lenost, která se vyhýbá zátěži a pravidelné práci. Někdy se ta nevyváženost povahy blíží až k chorobným formám agresivní útočnosti nebo neurotických depresí. Hrůzné divadélko dovede svým partnerům předvádět i sadista i hysterik. Ti všichni neměli právo na manželství ani pomýšlet, dokud se nevyлéčí. Měl jim někdo vysvětlit, že jejich sklon k umíněnému hádání je zdegenerovaný způsob rozhovoru, kterému se musí odnaučit. Když už v manželství jsou, sami se toho sotva zbaví. Musí nutně hledat pomoc zkušeného kněze zpovědníka. Měl jim někdo ještě za svobodna vysvětlit, že jejich sklon k poštekávání a vyčítání jsou znaky začínající hysterie. Vy zdraví, netrpte jim to. Když místo aby zkoumali tvé názory, místo trpělivého argumentování umí jen zvyšovat hlas a tvrdohlavě vykřikovat své mínění, když rádi sekýrují, vynucují si stálou pozornost, místo vděku ti ještě vynadají, pak nestačí uprošování a umlouvání. Je třeba dovychování k dospělosti. Občas se pohádají i ti nejlepší přátelé, jak by tedy ne i manželé. Ale ti normální vědí, že umíněnost a hysterická hádka jsou nejnebezpečnější způsoby, jak řešit manželské konflikty.

Měli se ti hádavci dovychovat k dospělosti hned za svobodna. Ale když už v manželství jsou, musí jejich léčení vzít do ruky partner duševně zdravý a zpravidla ještě za pomoci odborníka. Ovšem dost patálií mohou mezi manžely způsobit i rozdíly normální povahy, které samy nejsou nijak chorobné ani úchylné. On je ranní ptáče. V sobotu vyskočí s úsvitem z postele, holí se, zpívá, cáká, bouchá dveřmi, pouští rádio, bujaře pokřikuje. Ona ještě v náručí spánku, zvadlá a bez elánu. Ale zato večer je ona čilá, chce se bavit, debatovat a on podřimuje před televizí. Je tu třeba pozvolného přeladování na stejnou notu, na společnou letoru. Nejde to na rozkaz. Ale jde to. Kéž by se to tak optimisticky dalo říci o další chorobě, o alkoholismu, o pití. Kdo našel útěchu ve skleničce, neměl by ji hledat u ženy. Nemá právo se ženit, dokud se nevyлéčí. Jenže tito pijáci se do ženění hrnou nejvíce a bez zábran. Jsou totiž největšími optimisty, když jsou zrovna střízliví. Dovedou dělat nejlepší plány do budoucna, dovedou slibovat. I alkoholismus je vážná choroba a nepomohou tu ženiny slzy, prosby, ani opilcovy sliby. Je tu nutná dlouhodobá a důkladná léčba, na které musí zdravý partner pevně trvat. Opilec vůli nemá, spálil mu ji alkohol. Rodina tu není schopna zastoupit ani protialkoholní léčebnu, ani polepšovnu k jeho napravení.

Když se mluví o nejhorších chorobách manželského vztahu, nesmí se zapomenout na nevěru. Ta vedle povahové neshody a opilství patří k hlavním příčinám rozvodů. Ovšem nevěra bývá až důsledkem nahromaděných nepořádků mezi partnery, důsledkem vzájemného zlostejnění. Ale někdy také je jen důsledkem sexuální nekázně nebo jen chutí po změně a dobrodružství. Ve chvíli pokušení k nevěře by si měl každý připomenout, že manželská nevěra je hřích, za který se platí moc draho, až krutě draho: rozvrácením domova pro sebe i pro děti, ztrátou klidu. V nejlepším případě nahlodáním důvěry druhého partnera. Proč je v dnešní době mezi manžely tolik nepokojů a rozvodů? „To v dřívějších

časech tak nebývalo,“ říkají babičky pamětnice. Mají pravdu. Je to tak, ale proč? Dříve byl totiž život ženy v manželství zpravidla krátký. Jeden porod za druhým a častá úmrtí při porodu na horečku omladnic udělala své. Před sto lety byla průměrná doba života ženy po svatbě 15 let. Dnes je 55 let. Dříve než si manželé začali jít na nervy, byl už z muže statný vdovec a čile se rozhlížel po nové ženě. Dnes je více času k rozvinutí sporů. Je ale také dost času k rozvinutí krásné celoživotní hry, která je ovšem krásná jen tenkrát, když žádný nepodvádí, když oba respektují pravidla této hry na manžele. Je dost času k rozvinutí křesťanského života v lásce, která je obrazem lásky Krista k nevěstě Církvi. A o toto se znovu a znovu pokoušet, to stojí za vynaložení sebevětšího úsilí.

NEBUDEŠ ZÁVISTIVÝ ANI CHAMTIVÝ !

„Nebudeš dychtit po domu svého bližního, ani po jeho otroku nebo otrokyni, ani po jeho býku nebo oslu, vůbec po ničem, co mu patří.“ (Dt 5,21) Tak zní v Bibli desáté přikázání, ve kterém Bůh bere pod svou ochranu to, co patří bližnímu. Za hřích se tu vyhláší žádostivost cizího, závist a chamtivost, v nichž je kořen mnohých zlých činů. Ale to zlo není až ve zlých činech. Závistivec vidí u souseda nové auto a už kope zlostně do svého starého křápu. Závistivec uvidí někde nový nábytek a už si doma připadá jako ve zbořenisku, práskne dveřmi a jde do hospody. Závistivec vidí venku hezkou ženu, hodné děti a už si doma vylévá žluč na své rodině, která nemá zdání proč. Závist je jed, který vše dobré otráví, žíravina, která vše kolem rozleptá. Jistě jste si všimli, jak právě závistivci mívají plno řečí o spravedlnosti: Ten má větší plat a to není spravedlivé! Ten má lepší místo a to není spravedlivé! A nejde mu ani tak o to, aby vydělal víc, jde mu hlavně o to, aby ten druhý tolik nevydělal. Spravedlnost chce, aby pro každého bylo dost, ta je velkorysá. Závist je malicherná a nepřejícná. Všichni ostatní mají být chudí, oškliví, nešťastní, to je ideál správného světa podle srdce závistivce. Závist je sestrou chamtivosti. Závist nepřije druhému, chamtivost přeje všechno jen sobě. Teď už chápete, jaká je to škoda, když se desáté přikázání vymazalo z povědomí tím, že se lepilo k sedmému. Před občanským zákonem nezodpovídáš za to, co si myslíš, zodpovídáš jen za to, co povíš, uděláš navenek. Boží prst však ukazuje k samým kořenům zla. Kdo v sobě zlou žádostivost, chamtivost nosí, tam je jen otázkou času a příležitosti, kdy se to provalí navenek.

Kde se tyhle zlé nápady a pokušení v člověku vlastně berou? Po kterých předcích jsme ty zlé sklony v sobě podědili? Zbytečné by bylo ohlížet se vyčítavě do minulosti, lépe je hlídat si dobře přítomnost. Ty zlé nápady, žádosti a pokušení ještě nejsou hříšné, pokud se s nimi neztotožníš, pokud je energicky zamítneš. Je třeba prokouknout jejich špatnost a hned postavit proti zlé představě ideál kladný, správný a dobrý. A ještě více: Nejlepší ochranou proti závisti je být štědrý. Učit se radosti z dávání. Poznávat, jak pravdivé je rčení, že darovaná radost je dvojnásobná radost. Není to snadné být štědrý k druhým místo k

sobě. Výkladní skříň, reklama v televizi, vše kolem líčí pastičky luxusního a módního zboží. Kdo se nechá nachytat, pro toho se věci stávají modlou. Modla - o tomhle slovu jsme už mluvili hned na začátku, v prvním přikázání. Okruh Desatera Božích přikázání se tak uzavírá: v desátém jsme zase na prahu prvního. Modla je to, co se staví na místo, které patří Bohu. Komu se modlou stávají věci, majetek, tam už není místa pro hlubší smysl života, pro lidské a mravní ideály, pro které by stálo za to žít. Právem tedy vyhlašuje desáté přikázání za hřích už hned myšlenku žádostivou, protože ta vytlačuje z člověka srdce myšlenku na Boha. Kdo se nechá vláčet životem svými žádostmi, stane se štvancem, otrokem model. Opravdu otrokem, protože svoboda je jen tam, kde Pánem lidského srdce je Bůh.

A k čemu nás desáté přikázání vede pozitivně, k čemu osvobozuje? Jednak k pěstování tužeb dobrých, ty mají svůj význam pro aktivitu, pro činorodost člověka. A za druhé k cvičení v sebevládě a askezi. Původní význam řeckého slova askezis je cvičení těla ke sportovním výkonům, ale je to i cvičení ducha k lidskosti a ctnosti. Už pro dítě je důležité cvičit se v askezi. Je třeba, aby zažilo omezení a obtíže. Aby zažilo, že nemůže dostat všechno, co chce. Musí to být dobře vysvětlené a zdůvodněné, a v tom je ta potíž. Často je pohodlnější dítěti vyhovět, než vysvětlovat, že se má rozdělit o čokoládu, protože se o svou radost máme sdílet. Zlé žádostivosti byly známy jako hlavní hříchy: pyšný slavomam, lakota, dychtivost po cizoložství, závist, chamtivost, hněvivost, lenost. Jsou to všechno projevy nezkrocených tužeb. Zdá se, že v tom výčtu schází žárlivost. Ale ta je souhrnem toho nejhoršího z hlavních hříchů dohromady. Berme tedy desáté přikázání jako ukazatele k životu lidsky důstojnému a svobodnému: „Já, tvůj Bůh, ti dávám dost dobrých darů. Nemusíš druhým závidět a tak se zbavovat radosti z toho, co máš. Nemusíš se chamtivě pachtit do úmoru, abys měl vše, co uvidíš. Radost z dávání, ze štědrosti, je větší než radost z braní. Drž se mých přikázání a budeš žít spokojeně.“

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Poprosme Pána o sílu ke správnému jednání:

Abychom nehledali bohatství světa, ale hledali krásu světa.

Abychom viděli bídu těch, kdo otročí penězům.

Abychom se zbavili závistivosti a poroučivosti.

Abychom bedlivě hledali, co dobrého je v každém člověku.

Abychom všechny křesťany považovali za bratry a sestry ve víře v Krista.

Aby naše mládež poznala krásu křesťanství.

Aby naši zemřelí po životních trampotách poznali, co Bůh připravil těm, kteří ho poznají a zamilují si ho.

V křesťanských rodinách vzbuzuj ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Bože, ty ses nám dal poznat ve svém Synu Ježíši Kristu jako Bůh milosrdný a laskavý. Dej, ať denně žijeme jako svědci tvé lásky, aby lidé kteří tě neznají, mohli tě poznat podle naší dobroty. Prosíme tě o to skrze něho, Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Za časů proroka Amosa seděla na hradě Siónu vláda, která si žila v blahobytu, a bídu národa odbývala jen planými řečmi. „Brzo už skončí tento život povalečů, tak praví Všemohoucí Pán,“ volá prorok a má pravdu. Vždy znovu má pravdu.

Nebo:

Bohatství může vést k zatvrzelosti srdce, k zanedbávání chudých, k netečnosti vůči následkům bezstarostného a bezbožného života. Toto vše se ukazuje na prosperujícím severním království, které přes varování proroka skončí v ruinách: v roce 722 jej zničí Asyřané.

1. ČTENÍ Am 6,1a.4-7 *Kdo si hoví a prozpěvují, půjdou nyní do zajetí.*

Čtení z knihy proroka Amosa.

Toto praví všemohoucí Pán:
„Běda těm, kdo si zpupně žijí na Siónu,
bezstarostně na samařské hoře!
Léhají na ložích ze slonoviny,
hoví si na divanech,
jídají jehňata ze stáda,
telata vykrmená v chlévě.
Prozpěvují si za zvuku harfy,
vymýšlejí si jako David hudební nástroje.
Z misek pijí víno,
nejlepším olejem se natírají,
ale nad Josefovou zkázou se netrápí.
Proto nyní půjdou v čele vyhnanců do zajetí,
skončí jásot povalečů!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 146,6c-7.8-9a.9bc-10 Odp.: 2a

Odp.: Duše má, chval Hospodina!

Nebo: Aleluja.

Hospodin zachovává věrnost navěky, - zjednává právo utlačeným, - dává chléb lačným. - Hospodin vysvobozuje vězně.

Odp.

Hospodin otvírá oči slepým, - Hospodin napřimuje sklíčené, - Hospodin miluje spravedlivé. - Hospodin chrání přistěhovalce.

Odp.

Hospodin podporuje sirotka a vdovu, - ale mate cestu bezbožníků. - Hospodin bude vládnout na věky, - tvůj Bůh, Sióne, po všechna pokolení.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Pavel nás dnes nabádá, abychom se snažili dávat ve svém okolí dobrý příklad křesťanského života.

Nebo:

V tzv. pastorálních epištolách, v listech Timotejovi a Titovi, se zračí starost o uchování pravé nauky. Kromě toho se klade důraz na morální bezúhonnost pastýře.

2. ČTENÍ 1 Tim 6,11-16 *Uchovej nauku až do slavného příchodu našeho Pána.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Boží muži, usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost. Dobře bojuj pro víru, zmocni se věčného života. K němu jsi byl povolán, a proto jsi složil před mnoha svědky slavnostní vyznání.

Před Bohem, který všemu dává život, a před Kristem Ježíšem, který před Pontiem Pilátem vydal slavnostní svědectví, ti nařizují: Uchovej nauku bez poskvrny a bez úhony až do slavného příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten příchod nám ukáže ve svůj čas blahoslavený a jediný Panovník, Král králů a Pán pánů. On jediný má nesmrtelnost a přebývá v nepřístupném světle. Nikdo z lidí ho neviděl, ani uvidět nemůže. Jemu patří čest a věčná moc! Amen.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM 2 Kor 8,9

Aleluja. Ježíš Kristus stal se chudým, ačkoli byl bohatý, - abyste vy zbohatli z jeho chudoby. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Každý rozumný člověk se snaží pamatovat, jak se říká, na zadní kolečka. Poslouchejme, jakou radu nám k tomu dá dnešní podobenství Pána Ježíše.

Nebo:

Bylo by svůdné redukovat toto podobenství jen na výzvu k milosrdenství a soucitu vůči chudým. Tato myšlenka je jistě obsažena v našem příběhu, ale není tím hlavním a stěžejním poselstvím. Ten je vyjádřen v samotném závěru: „ať poslouchají Mojžíše a proroky.“ Závěr nějakého textu totiž často obsahuje klíč k pochopení a tak je tomu i v tomto případě.

EVANGELIUM Lk 16,19-31 *Ty ses měl dobře už zaživa, Lazar naproti tomu špatně. Nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl farizeům:

„Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebrák - jmenoval se Lazar - plný vředů, a rád by utišil hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a ještě k tomu přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abrahámovy náručí. Pak umřel i boháč a byl pohřben.

V pekle v mukách zdvihl oči a viděl zdálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: ‚Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň koneček prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.‘ Abrahám však odpověděl: ‚Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zaživa, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.‘

Boháč řekl: ‚Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.‘

Abrahám odpověděl: ‚Mají Mojžíše a Proroky, ať je uposlechnou!‘ On však odporoval: ‚Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.‘

Odpověděl mu: ‚Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.‘“

Slyšeli jsme slovo Boží.

BOHATÍ CHUDÁCI

Učíme se, abychom se při naslouchání evangeliu vždy ptali po své roli. Minulou neděli jsme si řekli: ten špatný správce, který zpronevěřil Bohem svěřené hřivny času, vloh a příležitostí k dobrému, to jsem já, ty, každý z nás.

Jindy se snadno najdeme v marnotratném synu nebo v nemocném, který prosí o uzdravení. V dnešním evangeliu jste asi roli, která by na vás pasovala, marně hledali. Nejprve boháč. Kdopak z nás je bohatý? A tak bezcitní také nejsme, abychom nechali někoho umřít u svých dveří. O nás to tedy dnes není. A role žebráka? Také nám nesedí, hlady ještě neumíráme. Nebo role boháčových bratří? Také ne, jaká pak zazobaná rodina? Co tedy? V té historii o boháči a Lazarovi se cítíme dobře jen v roli diváka. Přihlížíme a soudíme: boháč se nám nelíbí, je to záporný typ. S chudákem sympatizujeme a radujeme se s ním, když se dostane do nebe.

Jenže, bratři a sestry, ono se přece jen jedná o nás. Přece jen většinu z nás asi kostým odporného boháče nemine. Protože stačí pozorněji přihlédnout, abychom poznali, že boháč není odsouzen za to, kolik má ve spořitelně, jaký je jeho vlastnický zápis v pozemkové knize; ba ani ne za to, že se dobře naobědval. Jeho špatnost je ve špatném smýšlení: Co je mi po žebrákovi, co je mi po chudákovi, co je mi po kom. Já se mám dobře, nic mi neschází. Je to tím, že mě Pán Bůh má rád. Jsem tedy moc hodný, když mě má Pán Bůh tak rád. Nemusím si dělat starosti o nikoho a o nic. A o toho žebráka teprve ne. Kdyby byl on také hodný, Bůh by se o něj staral: chudoba a trápení je Boží trest. Co bych se Bohu do toho pletl, jak si to s těmi darebáky venku vyřizuje?

Tak vypadá první jednání tohoto divadla: lidské smýšlení. Druhé jednání to vše obrací na hlavu a ukazuje se Boží smýšlení, a to je zcela opačné. U Boha platí jen jedno: jako on zjevil Synovi svou lásku a péči, tak chce, aby každý člověk jednal s lidmi: laskavě, láskyplně, starostlivě a pečlivě. Nejsou tvé názory stejné jako boháčovy? Já jsem dobrý křesťan, já se modlím, já si nemusím dělat starosti. Mne má Pán Bůh rád; ti venku na ulici jsou darebáci, raději od nich dál, raději se jim zdaleka vyhnout, těm chuligánům. A stalo se, že zemřel ten na ulici a že zemřel i ten, co se cítil tak bohatý před Bohem, tak bezpečný. Dál už si to v duchu dnešního evangelia dopověz každý sám. Bratři a sestry, podívejme se na to zcela konkrétně: My ze starší a střední generace, co tu jsme, patříme ještě k těm bohatým, k věřícím. Věříme v Boha a cítíme se proto v bezpečí.

Bůh nám dnes říká, co ty děláš proto, aby ti na ulici, ti, kteří Boha neznají, mladá generace, mládež, děti, co děláš proto, abys jim předal své bohatství? Jak se o to osobně angažuješ? Jestliže si dbáš jen o svou dušičku a ti venku jsou ti lhostejní, pak běda ti, jsi ten bezcitný boháč a dnes jsi slyšel z Božích úst soud. Jen tehdy obstojíš, když vše vynaložíš, abys těm venku, těm mimo víru, k víře pomohl. Ne hádáním, ne poroučením, ne donucováním, ale tím, že budeš Božím obrazem svou laskavostí a dobrotou. Jděme dnes vstříc svátostnému Kristu s myšlenkou: Pane, co učiním dnes, co v tomto týdnu pro své bližní? Kéž nikdo dnes neodejde jako bezstarostný boháč, který dál pohrdá, místo aby pomáhal.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Obraťme se teď společně k Bohu ve společné prosbě:

Za Církev po celém světě, aby věrně nesla všem lidem Ježíšovo poselství o radostném životě.

Za naše biskupy, aby měli zdraví, sílu a statečnost k vedení svých diecézí.

Za všechny letošní novokněze, aby je věřící ve farnostech s láskou přijali a jejich faráři aby je trpělivě vedli a vychovávali.

Za naše děti ze druhé třídy a starší, aby je rodiče posílali k přípravě na první svaté přijímání.

Za naše školáky, aby chodili na mši svatou s výukou náboženství.

Za naši farní mládež, aby vytrvale přicházela na večerní bohoslužby, které jsou určeny především pro ni.

Za nová povolání ke kněžství: povolej mladé muže, kteří by s Církví slavili svátostná tajemství.

Bože, oživuj nás svým Duchem, abychom sami svůj život pěkně prožili a jiným dobře pomáhali jít za Ježíšem Kristem, naším Pánem. - Amen.

Nebo:

Bohu není lhostejný žádný člověk a zvláštní soucit chová k těm, kterým se vede špatně. Prosme ho s důvěrou za celý svět a volejme:

Za všechny křesťany: za jejich vytrvalost v lásce, víře, naději a v boji o dobro.

Za pokoj, svobodu a spravedlnost pro obyvatele Barmy a za všechny země, v kterých vládou totalitní režimy.

Za ty, kdo mají moc a vliv, ale zapomínají na svou odpovědnost za strádající.

Za ty, kterým se bohatství a společenské postavení stalo překážkou ve vztahu k lidem i k Bohu.

Za ty, kdo se snaží pomáhat trpícím a léčit nemoci lidského těla i duše.

Za všechny, kdo nemají z čeho žít, i za ty, kdo trpí duchovním nedostatkem.

Za lidi, jejichž chudoba nikoho nezajímá, a za ty, kdo se nemohou dovolat práva.

Za ty, kterým chybí soucit s potřebnými.

Za ty, kdo jsou blízko smrti.

Za sebe a za všechny, kdo se v našem společenství shromažďují u Pánova stolu.

Za lidi, kteří žijí v naší blízkosti a kterým dlužíme duchovní nebo hmotnou pomoc

Pane, náš Bože, tys utvořil zemi a celý vesmír a člověku zachovááš svou věrnost. Tobě náleží sláva a moc nyní i po všechny věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Milosrdný Bože, přijmi naši účast na Kristově oběti, v níž se nám otvírá pramen veškerého požehnání. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 2. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Tajemství vykoupení

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdáváme díky Bohu, našemu Otcí.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky. Neboť ty ses smiloval nad lidstvem, když zabloudilo, a dals nám svého jednorozeného Syna: stal se člověkem a narodil se z Panny, svým křížem nás vysvobodil ze smrti a svým vzkříšením nám dal život věčný. Skrze něho tě chválíme a se všemi nebeskými zástupy zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ ŽI 119,49-50

Pamatuj na své slovo, Hospodine, kterým jsi mi dal naději. To je má útěcha v mé bídě.

Nebo: 1 Jan 3,16

Z toho jsme poznali lásku Boží: že Kristus za nás položil svůj život. Také my jsme povinni položit život za své bratry a sestry.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Prosíme tě, Bože, dej, ať nás toto přijímání obnoví, a když slavením Kristovy oběti zvěstujeme jeho smrt, ať jsme připraveni spolu s ním trpět, abychom měli také podíl na jeho slávě. Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ B

„Bránili jsme mu v hlásání slova, protože není tvým učedníkem“, chlubí se Ježíšovi apoštolové svou starostlivostí a svým zásahem. V jejich slovech však je velké pokušení uzavřenosti a sektářství. Pokušení utvořit si monopol na Boha a na jeho slovo. Pokušení vyhradit si skutky lásky jen pro sebe. V jakési snaze o uchování čistoty víry, jak ji my sami chápeme, nepřipouštíme jakýkoli jiný odlišný projev. Je tak obdivuhodná a uzdravující odpověď Mojžíše a to jsme ve Starém zákoně! „Kéž by všichni byli Hospodinovými proroky.“ Nebo Ježíšovo slovo: „Kdo není proti nám, je s námi.“ Každý člověk má být nositelem Boha a pravdy. Nezapomínejme na to.

K ZAMYŠLENÍ C

Kdo z lidí pochopí, že volit život znamená volit smrt. Řečeno jinými slovy: abych mohl být já, volím tebe. Mám o tebe starost, chci tvé štěstí, pomohu ti. Zříkám se sebe pro tebe. Takovému postoji říkáme láska. A jaký je život bez smrti, tedy bez lásky? Definitivní smrt.